

[Justitsministeren]

steriet for praksis vedrørende meddelelse af fri proces i sager mod offentlige myndigheder. På baggrund af en optælling af sager oprettet i 1991 i Civilretsdirektoratet, Overpræsidiets og 3 repræsentative statsamter, hvor borgere ønskede at anlægge sag mod offentlige myndigheder, blev antallet af ansøgninger om fri proces og antallet af fri proces-bevillinger i denne type sager nærmere belyst.

Justitsministeriet har ikke efterfølgende foretaget fornyede undersøgelser af spørgsmålet om fri proces i sager mod offentlige myndigheder, idet der hverken i den nævnte undersøgelse eller efter Civilretsdirektoratets erfaringer i øvrigt er grundlag for særlige foranstaltninger i forbindelse med behandlingen og afgørelsen af disse sager.

Civilretsdirektoratet er således ikke bekendt med, at der i den forløbne tid har vist sig særlige problemer med hensyn til behandlingen og afgørelsen af ansøgninger om fri proces til sager mod offentlige myndigheder. Såfremt spørgeren har kendskab til sådanne sager, er Justitsministeriet naturligvis parat til at undersøge disse nærmere.

Spm. nr. S 947

Til *justitsministeren* (4/6 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Finder ministeren ikke, det er principielt forkert, at det er det offentlige selv, der skal afgøre, om en borger kan få bevilget fri proces, når borgeren ønsker at sagsøge en offentlig institution?«

Begrundelse

Når en borger ønsker fri proces, er det således, at det er det offentlige, som afgør, om borgeren har rimelig udsigt til at vinde søgsmålet. Denne vurdering er afgørende for, om fri proces bliver bevilget.

Hvis borgeren ønsker at sagsøge en offentlig forvaltningsenhed for f.eks. fejlagtig sagsbehandling eller direkte overtrædelse af lovgivningen, er det selv samme offentlige sektor, som skal afgøre, om borgeren kan opnå fri proces.

Derved kommer afgørelsen om fri proces til at udgøre en ekstra administrativ vurdering af sagen, eftersom der ved vurderingen af ønsket om fri proces bliver givet et skøn over, hvorvidt borgeren vil kunne vinde sagen.

Det har vel aldrig været intentionen bag spørgsmålet om fri proces, hvorfor spørgeren ønsker ministerens vurdering af det principielle i, at det offentlige afgør spørgsmålet om fri proces i sager anlagt mod den offentlige sektor.

Svar (15/6 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Civilretsdirektoratet er meget opmærksom på, at behandlingen af ansøgninger om fri proces til sager mod offentlige myndigheder ikke må efterlade det indtryk, at man søger at beskytte disse myndigheder mod rimelige sagsanlæg fra borgerne.

Som det også fremgår af Justitsministeriets svar af 13. juli 1992 på spørgsmål nr. 243 af 23. marts 1992 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del – bilag 448) er man – i overensstemmelse hermed – generelt mere imødekommende over for ansøgninger om fri proces til sager mod offentlige myndigheder end mod private personer. Baggrunden herfor er bl.a., at hensynet til modparten ikke vejer så tungt, når denne er en offentlig myndighed.

Som eksempler herpå kan det nævnes, at Civilretsdirektoratet for nylig har meddelt fri proces i en sag, som er anlagt mod Trafikministeriet, og som vedrører linieføringen af den planlagte Øresundsforbindelse. Det kan endvidere nævnes, at Civilretsdirektoratet netop har givet fri proces til en række transfusionssmittede HIV-positive blødere til sagsanlæg med påstand om erstatning mod blandt andre Sundhedsministeriet.

Det kan i øvrigt oplyses, at Civilretsdirektoratet – i tilfælde, hvor en ansøger giver udtryk for utilfredshed med et afslag på fri proces – gør ansøgeren opmærksom på muligheden for at indbringe afgørelsen for Folketingets Ombudsmand med henblik på at få en yderligere vurdering af, om sagen er behandlet korrekt.

Det er ikke Civilretsdirektoratets opfattelse, at behandlingen af ansøgninger om fri proces til sager mod offentlige myndigheder har givet anledning til særlige problemer, men som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. S 946, er man parat til i givet fald at foranstalte en nærmere undersøgelse af sager, som efter spørgerens opfattelse har givet anledning til problemer.